SAKARYA'NIN FIRÇA TABELA RESSAMI: ENVER YÜCEBALKAN

SIGN PAINTER OF SAKARYA: ENVER YUCEBALKAN

Murat ERTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi. Sakarya Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, merturk(at)sakarya.edu.tr

ÖZET

Bilgisayarın görsel iletişim tasarımının üretim süreçlerine dahil olması, geleneksel üretim tekniklerinin zamanla terk edilmesine neden olmuştur. Merdivenin üzerinde ya da vitrin camının önünde elinde ıstakası, yanında boyaları ve fırçasıyla dükkânların giriş kapılarına asılan levhaları, apartman isimliklerini, yön ya da duyuru tabelalarını yazan zanaatkârlar artık kalmamış; bilgisayar teknolojilerinin tabelacılar tarafından hızlıca benimsenmesi ve makina üretiminin etkisiyle maharetli eller tarafından hazırlanmış bu grafik ürünler, yerini dikkat çeken ancak tekdüze ürünlere bırakmıştır. Kentlerin görsel kültürüne katkı sağlayan, yerel iletişimi belgeleyen vernaküler tipografi örnekleri olarak da görülebilecek grafik ürünler, günlük kullanımda kolayca göz ardı edilebilmeleri, kayıt altına alınmamaları, kentlerin hızlı dönüşümü gibi nedenlerden dolayı yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu anlamda kentlerin grafik tarihinde rol oynayan afiş ressamı ya da fırça tabela ressamı olarak anılan zanaatkârların çalışmalarının belgelenmesi, biyografilerinin yazımı ve Sakarya'da kaybolmaya yüz tutan ancak hâlâ işlevini sürdüren vernaküler tipografi ürünlerinin tespit edilmesi kentin dolayısıyla ülkemizin görsel iletişim tasarımı tarihinin yazım çalışmalarına katkı sağlaması açısından gereklidir. Bu yazıda, Sakarya'da 1946 ila 1998 yılları arasında etkili olan fırça tabela ressamı Enver Yücebalkan'ın yaşamını gün yüzüne çıkarmak, kentin görsel kültürünü ve tasarım tarihindeki yerini belgeleyerek kaybolmaya yüz tutan geleneksel yöntemle üretilmiş grafik ürünlerini kayıt altına almak ve vernaküler tipografi örneklerine yönelik farkındalığı artırmak amaçlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Sakarya, Fırça Tabela, Enver Yücebalkan, Vernaküler Tipografi.

ABSTRACT

The involvement of the computer in the production process of visual communication design has led to the abandonment of traditional graphic production techniques in time. Sign painting is one of them. Graphic artists with the cue in hand, along with dyes and brushes on the staircase or in front of a window glass, who wrote signs, apartment names, direction or announcement signs on the entrance doors of the shops, no longer stayed. These graphical products, designed by the skilled hands with the adoption of computer technology by the graphic artists quickly and the influence of the machine production, have left their place with remarkable but prosaic products. Graphic products, which can be seen as samples of vernacular typography, that contribute to the visual culture of the cities and document local communication, face the danger of extinction due to reasons such as being easily overlooked in everyday use, not being recorded, and rapid transformation of cities. In this sense, remembrance of the names of craftsmans, who are called poster artist or sign painter, and determination of the disappearing but still used samples of vernacular typography in Sakarya are necessary for studies on the design history of our country and city. In this paper, it is aimed to reveal the life of Enver Yücebalkan who was effective between 1946 and 1998 in Sakarya as a sign painter, to record the city's visual artifacts produced in a traditional way that disappear gradually by documenting its place in the design history, to raise awareness of vernacular typography samples.

Keywords: Sakarya, Sign Painting, Enver Yücebalkan, Vernacular Typography.

Giriş

Tasarım tarihi alanındaki çalışmalar, bir ülkenin grafik tasarım disiplininin "tam teşekküllü bir akademik disiplin" (Poynor, 2011) olabilmesi için gereklidir. Bu amaçla üzerinde çalışılmış, küçük ve tekil parçalardan tüme ulaşan, nitelik ve nicelik bakımından çok sayıda araştırmaya ihtiyaç duyulur. Tasarım tarihi araştırmaları, bir grafik üründen ya da onu üretenden/tasarlayandan yola çıkarak seçilen bir alanda ya da bölgede rol almış aktörlerin ortaya çıkarılması, biyografilerinin yazımı, grafik ürünlerinin belgelenmesi; bu ürünlerin düşünsel, sosyal, kültürel, ekonomik, teknik ve estetik bağlamlarının incelenmesini gerekli kılar.

Poynor, disiplin olarak grafik tasarım tarihinin hâlâ bir oluş halinde olduğunu belirtir (2011). Bu durumun ülkemiz grafik tasarım tarihi için de geçerli olduğu söylenebilir. Grafik tasarım tarihi alanında yapılan tasarımcı ya da bölge temelli çalışmalarda; sözlü görüşmelerin yapılması, kamusal ya da kişisel arşivlere ulaşılması, farklı kaynaklardan alınan bilgilerin teyidi gibi çalışmalarla oluşturulan biyografi yazımları kullanılagelmektedir. Biyografi yazımının önemini göstermesi açısından Ömer Durmaz'ın Sabiha Bozcalı[1], Muvaffak İhsan Garan[2] ve Gülümser Aral Üretmen[3] gibi grafik tasarımın Türkiye'deki gelişimini belgelemeye çalıştığı ön tarih araştırmaları örnek olarak gösterilebilir. Yapılan araştırmalar seçilmiş bir ürüne yoğunlaştığında ise, ortaya farklı bulgular çıkabilmektedir. Örneğin, C. M. Kösemen'in Libra Yayıncılık tarafından 2018 yılında yayımlanan 20. Yüzyıl İstanbulu'ndan Elle Boyanmış Apartman İsimlikleri ve Mimari Detaylar (The Disappearing City: Hand-painted Apartment Signs and Architectural Details from 20th-Century Istanbul) [4] adlı kitabı, apartman isimliklerinden yola çıktığı bölgesel belgeleme çalışması; Molly Woodward'ın[5] tüm dünyadan vernaküler tipografi örneklerini toplayıp aynı adı taşıyan internet sitesi örnek olarak gösterilebilir.

Görsel iletişim tasarımının yerel kültüre etkisiyle ortaya çıkan bu tür araştırmalar, vernaküler tipografi (vernacular typography) başlığı altında incelenir. Grafik tasarım tarihi alanında vernaküler tipografi ürünleri, görsel veri kaynağı olarak araştırmacılar tarafından değerlendirilebilir. Vernaküler; yerli, yerel anlamına gelir ("Vernaküler", t.y.). "Bir grubun, topluluğun ya da bölgenin iletişimde kullandığı dil, onun vernaküleridir." (Ambrose ve Harris, 2009, ss.70-71). Tasarım disiplininden bakıldığında ise "bulunmuş" (Ambrose ve Harris, 2009, ss. 70-71) grafik ürünlere işaret eder. Fırça tabela, apartman isimliği, duvar yazısı gibi bulunmuş ürünlerin genel özelliği yerel zanaatkârlar tarafından yapılan ve üretildiği bölgeye özgü niteliklere sahip olmasıdır. Böylece vernaküler grafik ürünler, bölgenin görsel kültürünü, kendine has iletişim dilini, renk ve biçim tercihlerine kadar birçok veriyi geleceğe taşır, ancak kentlerin hızlı dönüşümünün yıkıcı etkisi altında zamanla yok olmaktadır. Bu nedenle, kentlerdeki vernaküler tipografi ürünlerinin kayda alınması, tarihlendirilmesi, zanaatkârlarının ortaya çıkarılması, bölgesel grafik tarihinin oluşturulmasına, böylece tekilden genele giden ülkemiz grafik tasarım tarihinin yazımına katkı sağlar.

Enver Yücebalkan'ın Yaşamı ve Çalışmaları

Vernaküler tipografi örnekleri bilgilendirme, yönlendirme ve tanıtma gibi işlevlerinin yanı sıra bölgenin görsel kültürünü oluşturan ögelerden biridir. Bilgisayarın grafik tasarım sürecine dahil olmasından evvel, maharetli eller tarafından hazırlanan bu grafik ürünler, estetik nitelikleri ile kent dokusuna ve kent kültürüne katkı da sağlar. Sakarya'nın merkezinde ve özellikle eski semtlerinde zamanın yıkıcı etkisine, restorasyona ya da kentsel dönüşüme dayanan vernaküler tipografi örnekleri hâlâ bulunmaktadır. Çoğu imzasız ürünler arasından, nadiren de olsa bulunabilen imzalı örneklere dayanarak Sakaryalı zanaatkârların adlarına ulaşılabilmektedir. Kent belleğine hâkim kişilerle yapılan görüşmelerde, bu kişiler arasında kentin geneline dağılan ürünleri, yeteneği, estetik bakış açısı ve zanaatkârlığıyla Enver Yücebalkan'ın adı öne çıkmaktadır.

1 https://www.academia.edu/30694818/Sabiha_Bozcalı_ve_Türkiye_Grafik_Tasarım_Tarihi
2 https://manifold.press/1930-larin-grafik-tasarimcisi-muvaffak-ihsan-garan
3 https://www.academia.edu/30694860/Kadın_Tasarımcının_Adı_Var_Gülümser_Aral_Üretmen
4 http://www.librakitap.com.tr/content/view/686/219/
5 http://vernaculartypography.com

Resim 1. Ahmet Yücebalkan, eşi ve oğlu Enver Yücebalkan.

Enver Yücebalkan, 11 Mart 1927 tarihinde Bulgaristan'ın Hasköy (Haskovo) kentinde doğar. Babası, Hasköy'deki Türk Cemaati Başkanı Feyzullah oğlu Ahmet (1896–18 Ağustos 1958), çabuk sinirlendiğinden dolayı kibritli lakabıyla anılır (bkz. Görsel 1). 1934 yılında Bulgaristan'da yaşanan ihtilalden sonra aile, önce Edirne'ye oradan da Adapazarı'na göçer. Babası Ahmet Bey, iki evlilik yapar, birinci evliğinden iki (Atiye ve Zatiye), ikinci evliliğinden Sami, Nebahat ve Enver adlı üç çocuğu olur. Bu kardeşlerin en büyüğü olan Enver Yücebalkan, kent merkezinde Atatürk Parkı'nın hemen arkasındaki günümüzde Sakarya Büyükşehir Belediyesinin bulunduğu Adapazarı Merkez Ortaokulunda okur. Ortaokulu bitirdikten sonra eğitimine devam etmez (Bülent Yücebalkan ile sözlü görüşme, 10 Aralık 2017).

Resim 2. Eşi Şükran Güvenol ile birlikte.

1945 yılının sonlarında Kavaklar Caddesi'nde bugün Erman Han'ın bulunduğu yerde 120 kişilik balkonu ve 8 locası ile 870 kişilik Saray Sineması kurulur (Tuna, 2007, s. 158). Yücebalkan henüz 19 yaşında iken Saray Sineması'nda çalışmaya başlar. Çalıştığı 45 yıl boyunca bilet satıcılığı, film tedariki gibi görevlerin yanı sıra gösterime giren filmlerin afişlerini de yapar. İlerleyen yıllarda Saray Sineması Müdürlüğü görevini üstlenir. Yücebalkan, işe afiş tasarımı ile başlar. Sinemada gösterime giren filmlerin büyük boy afişlerini hazırlar ya da İstanbul'dan gönderilen film afişlerinin üzerinde değişiklik yaparak afişleri, filmin gösterildiği Saray Sineması'na uyarlar (Necati Mert ile sözlü görüşme, 17 Mart 2018).

Resim 3. Enver Yücebalkan Saray Sineması Önünde hazırladığı film afişleri ile.
Resim 4. Enver Yücebalkan Saray Sineması Önünde hazırladığı film afişleri ile.

1947 yılında henüz 20 yaşında iken Saray Sineması önünde çekilmiş fotoğrafta (bkz. Resim 3) Enver Yücebalkan'ın (ortada) hazırladığı afişler görülebilmektedir. İhsan İpekçi'nin senaryosunu yazdığı, Ferdi Tayfur'un yönettiği 1946 yılında çekilmiş olan Türk yapımı sinema filmi "Senede Bir Gün"ün afişinde E. Yücebalkan imzası açıkça görülebilmektedir ("Senede Bir Gün, t.y.). Fotoğrafta görülen afişin biçim ve üslup olarak Saray Sineması'nın ilan tahtasına uyarlanmış olduğu, üst kısımda yer alan Saray Sineması'nın tabelasında bulunan imzadan çalıştığı sinemanın tabelasını da Yücebalkan'ın yazdığı anlaşılmaktadır. Resim 4'te yer alan tarihi belirsiz fotoğrafta ise, "Salome Bir Dans İlahesi" adlı filmin ve kısmen de olsa "Frankeştayn'ın Evi" adlı filmin afişleri seçilebilmekte, ancak Yücebalkan'ın (sağda) imzasının olup olmadığı anlaşılamamaktadır.

Resim 5. Adapazarı ilçesi Uzun Çarşı'da bulunan E. Y. B. imzalı fırça tabela.

Güzel yazı, resimleme işlerinde bileği kuvvetli olduğu anlaşılan Yücebalkan, sinema afişlerinin yanı sıra çevresinin görsel ihtiyaçlarını karşılamak üzere serigrafi, bez afişler, duvar yazıları, kapı isimlikleri ve fırça tabelalar hazırlar; portakal sandıklarına saçtan oyma harfler ile yazılar yazar (Bülent Yücebalkan ile sözlü görüşme, 10 Aralık 2017). Unvan tabelaları arasında, Uzun Çarşı'da dokuz numarada bulunan Sabri Fidangül'ün işlettiği bakkaliyenin E.Y.B.

imzalı tabelası, (bkz. Resim 5) Adapazarı'nın merkezinde bulunan ve Yücebalkan imzalı tek unvan tabelasıdır. 1951 yılında yazılan tabelanın harflemesi, kırmızıya boyanmış bir ahşap üzerine yapılmış olup biçimi Uzun Çarşı ve civarında bulunan diğer unvan tabelalarıyla aynıdır. 2018 yılının ikinci yarısında Uzun Çarşı bölgesinde restorasyon sürecinin başlaması nedeniyle, tabelalar yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Resim 6. Yücebalkan Saray Sineması'nın içerisinde.

Fırça tabelacılığının yanında resimleme çalışmaları da yapan Yücebalkan, Resim 6'nın sağ ve sol tarafında görülen Saray Sineması'nın iç duvarlarına çiçek motifleri çizer. Duvar resimlemelerinden büyük boy duvar yazılarına kadar geniş çapta ve farklı teknikler kullanarak ürünler vermiş olan Yücebalkan'ın küçük işletmelerin unvan tabelalarında E.Y.B. imzasını, isimlik ve kabartma tabelalarda E. Yücebalkan imzasını kullandığı görülür (bkz. Resim 5, 7, 8). Kapalı Çarşı'da bulunan ve daha yakın dönemde üretildikleri düşünülen imzalı tabelaları ise, ışıklı ve özel kesim ile uygulamıştır (bkz. Resim 7).

Resim 7. Adapazarı ilçesi Kapalı Çarşı'da bulunan E. Yücebalkan imzalı tabelalar.

Resim 8. E. Yücebalkan imzalı Abdülkadir Güler Apartmanı'nın altın varaklı isimliği.

Resim 9. Enver Yücebalkan Saray Sineması'nın girişinde.

Demokrat Parti, daha sonra Cumhuriyet Halk Partisi üyesi olduğu belirtilen Yücebalkan, il ziyaretlerinde kullanılmak üzere Celal Bayar ile Adnan Menderes'in büyük boy resimlerini yapar (Bülent Yücebalkan ile sözlü görüşme, 10 Aralık 2017). Demokrat Parti, 1960 yılında kapatıldığından kayıtlarına ulaşılamamış olup, CHP Genel Merkezi'nin üyelik sisteminde yapılan sorgulamada Yücebalkan'ın CHP üyesi olduğuna yönelik bir bilgiye rastlanmamıştır. Dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar ve Başbakanı Adnan Menderes, Adapazarı Şeker Fabrikası'nın 11 Ekim 1953 tarihindeki açılışına katılır (Elmacı, 2012, s. 79). Yücebalkan'ın yaptığı büyük boy resimlerin bu ziyarette kullanıldığı düşünülmektedir. İstanbul'dan aldığı kaliteli ithal malzemeleri kullanan Yücebalkan, atölye olarak sinemanın içerisinde bulunan 30 metrekarelik bir odayı kullanır (Süleyman Erman ile sözlü görüşme. 9 Kasım 2017). Yanında yetiştirdiği bir çırak olmadığı bilinen Yücebalkan, bazı işlerinde yardımcı olarak oğlu Bülent ile birlikte çalışır (Bülent Yücebalkan ile sözlü görüşme, 10 Aralık 2017). Hendek yolu üzerinde bulunan Altınbuğday Un Fabrikası'nın duvar yazısı bu işlerden biridir. Günümüzde kullanılmayan binanın ön ve yola bakan yan yüzünde E. Yücebalkan imzalı duvar yazısı zamanın etkisiyle yıpranmasına, yazının olduğu duvar bölümlerinde sıva dökülmelerine rağmen, hâlen işlevini sürdürmektedir (bkz. Resim 10, 11). Harfleme işçiliğine bakıldığında, Yücebalkan'ın küçük ölçekli uygulamalarda olduğu kadar büyük ölçeklerde de başarılı olduğu görülür. 12 Ocak 1968 tarihinde yayımlanan 12798 sayılı Resmî Gazete'de Sakarya'da vergi mükellefi olarak adı geçtiğinden dolayı, Saray Sineması'ndaki görevi sürerken dışarıya tabela ve benzeri özel işler yaptığı, bu işler için fatura kestiği anlaşılmaktadır (Hac Amacı ile Suudi Arabistan'a Gidecek Olanların Seyahatlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklikler Yapılmasına Dair Yönetmelik, 1968).

Resim 10. 1981 tarihli Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası Adres Kitabı'nda yer alan Altınbuğday Un Fabrikası'nın duvar yazısı.

Resim 11. Altınbuğday Un Fabrikası'nın duvar yazısının günümüzdeki hali ve E. Yücebalkan'ın imza detayı.

Resim 12. Yücebalkan'ın yaptığı yağlıboya resimlerden biri.

Saray Sineması'nın yerine 13 Mayıs 1991 tarihinde Erman Han'ın yapılması üzerine (Tuna, 2007, s. 159) çalışmalarına Ekmel Pasajı'nda kiraladığı bir ofiste devam eder. Son zamanlarında ise resim yapıp satmaya başlar (bkz. Görsel 12). Askerliğini 1947–1950 yılları arasında 26 ay olarak Erzurum'da sıhhiye bölümünden seçilerek bandoda yapar. Trompet, mızıka, akordeon çalabilmektedir. Motosiklet ile iki defa Türkiye'yi dolaşır. İlk evliliğini 1951 yılında 23 yaşında iken Ayten Hanım ile yapar, Naciye adlı bir kızı olur. Babası Ahmet Yücebalkan'ı 1958 yılında kaybeder. 1966 yılında Şükran Güvenol ile evlenir (bkz. Görsel 2) ve bu evlilikten Bülent (1967), Nilgün (1970) ve Levent (1975) adlı çocukları olur. 13 Nisan 1998 tarihinde 71 yaşındayken vefat eder ve Adapazarı'nda Yorgalar Mezarlığı'na defnedilir.

Sonuç

Fırça tabela, apartman isimliği, duvar yazıları gibi vernaküler tipografinin eşsiz örnekleri; kullanıldığı dükkânın kapanması, binanın boyanması ya da daha büyük çaplı kentsel dönüşüm, restorasyon gibi kentlerin dinamik yaşantısından dolayı kolayca yok olabilen ürünlerdir. Oysa bölge insanın ihtiyaçlarını, alışkanlıklarını, iletişim dilini görünür kıldığı gibi, bölgede yaşayan ustaların maharetlerini, bu maharetin görsel kültüre kattığı zenginliği ve bölgenin kendine has özelliklerini yansıtması bakımından diğer grafik ürünlerden ayrışır. Kentleri bir diğerinden farklı kılan unsurlardan biridir. Bilgisayar öncesi grafik tasarım ürünleri, yerelliğin, geleneğin, –bazı ürünlerde anonimliğin– zanaat ile birleştiği ürünlerdir. Yerel tipografinin yok olmaya yüz tutmuş bir sanat olduğunu belirten Woodward, tipografik sığınakların yerel tarihi, geleneği göz ardı ve altüst eden kurumsal reklamcılığın tekdüzeliği tarafından tehdit edildiğini vurgular (t.y.). Bu açıdan, Yücebalkan'ın çalışmalarının belgelenmesi ve biyografisinin oluşturulması, ülkemiz grafik tasarım tarihinin yazımındaki eksik parçaların tamamlanmasına yönelik katkı adına önemlidir. Kuşkusuz, 1990'larda Yücebalkan gibi sektörde çalışan ve grafik ürünler ortaya koyan birçok kişi bulunmaktadır. Yapılan sözlü görüşmelerin tümünde, 1940'lı yılların sonundan itibaren başlayan meslek hayatında, meslektaşları ve onu yakından tanıyan çevreler tarafından zanaatkârlığı, mahareti vurgulanmaktadır. Ayrıca kendisinin Saray Sineması'nda gösterime giren filmlerin afişlerini de yaptığı belirtilmektedir, ancak 1998 yılında vefat ettiğinde ailesinin düştüğü maddi zorluk ve hemen ertesi yıl meydana gelen 1999 depremi sonrasında Yücebalkan'ın atölyedeki tezgâhı, eşyaları ve çalışmaları dağıtıldığından dolayı kişisel arşivine ilişkin bulgular oldukça azdır. Bu nedenle afiş ressamlığını belgeleyen yalnız iki fotoğrafa ulaşılabilmiştir. Yücebalkan'ın afiş ressamlığına ilişkin değerlendirme yapabilmek için ulaşılan bulgular henüz yeterli düzeyde değildir. Bu çalışma, sözlü görüşmelerden, kişisel arşivlerden edinilen bilgi ve belgelerden yararlanılan bir ön araştırma olarak görülebilir. Kuşkusuz araştırma devam eden bir süreçtir. Önümüzdeki yıllarda Yücebalkan'ın çalışmalarına ve sinema afişlerine yönelik daha fazla bilgi ya da belgenin ortaya çıkacağı umulmaktadır. Şimdilik kentin çeşitli yerlerine dağılan ve hâlâ işlevini sürdüren fırça tabelaları, apartman isimlikleri ve duvar yazıları, etkin olduğu zaman diliminde grafik üretimini ve mesleki kariyerini belgelemesi, ülkemizin ve Sakarya'nın grafik tasarım tarihinde yerini alması açısından yeterli olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Ambrose, G ve Harris, P. (2009). The Fundamentals of Graphic Design, İsviçre: AVA Publishing

Elmacı, F. (2012). Adapazarı'nda Sanayi Faaliyetleri (1940-1980), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, s. 79.

Hac Amacı ile Suudi Arabistan'a Gidecek Olanların Seyahatlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklikler Yapılmasına Dair Yönetmelik (1968, 12 Ocak). Resmî Gazete (Sayı: 12798). Erişim adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/default.aspx

Poynor, R. (2011). "Out of the Studio: Graphic Design History and Visual Studies", https://designobserver.com/feature/out-of-the-studio-graphic-design-history-and-visual- studies/24048, Erişim Tarihi: 20 Temmuz 2018

Senede Bir Gün (t.y.), https://www.imdb.com/title/tt0307439/, Erişim Tarihi: 20 Ekim 2018 Tuna, F. (2007). Adapazarı Yazıları, İstanbul: Değişim Yayınları

Vernaküler (t.y.), http://www.nisanyansozluk.com/?k=vernaküler, Erişim Tarihi: 20 Temmuz 2018

Woodward, M. (t.y.). "Vernacular Typography", http://vernaculartypography.com/index.php/info/about/, Erişim Tarihi: 10 Temmuz 2018

GÖRSEL KAYNAKLAR

Görsel 1. Ahmet Yücebalkan, eşi ve oğlu Enver Yücebalkan. Bülent Yücebalkan arşivi.

Görsel 2. Eşi Şükran Güvenol ile birlikte. Bülent Yücebalkan arşivi.

Görsel 3. Enver Yücebalkan Saray Sineması Önünde hazırladığı film afişleri ile. Nebahat Yücebalkan arşivi.

Görsel 4. Enver Yücebalkan Saray Sineması Önünde hazırladığı film afişleri ile. Nebahat Yücebalkan arşivi.

Görsel 5. Adapazarı ilçesi Uzun Çarşı'da bulunan E. Y. B. imzalı fırça tabela. Fotoğraf tarafımdan çekilmiştir.

Görsel 6. Yücebalkan Saray Sineması'nın içerisinde. Bülent Yücebalkan arşivi.

Görsel 7. Adapazarı ilçesi Kapalı Çarşı'da bulunan E. Yücebalkan imzalı fırça tabelalar.

Fotoğraf tarafımdan çekilmiştir.

Görsel 8. E. Yücebalkan imzalı Abdülkadir Güler Apartmanı'nın altın varaklı isimliği. Fotoğraf tarafımdan çekilmiştir.

Görsel 9. Enver Yücebalkan Saray Sineması'nın girişinde. Bülent Yücebalkan arşivi.

Görsel 10. 1981 tarihli Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası Adres Kitabı'nda yer alan

Altınbuğday Un Fabrikası'nın duvar yazısı. "Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası Adres Kitabı", Adapazarı: Saygı Yayınları, 1981

Görsel 11. Altınbuğday Un Fabrikası'nın duvar yazısının günümüzdeki hali ve

E. Yücebalkan'ın imza detayı. Ali Yıldırım arşivi.

Görsel 12. Yücebalkan'ın yaptığı yağlıboya resimlerden biri. Bülent Yücebalkan arşivi.

www.dumlupinar.edu.tr | ahmetyakupoglu.org